

Dołęga, Józef M.

Sprawozdanie z konferencji naukowych w roku akademickim 1991/1992

Studia Teologiczne 11, 373-375

1993

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

SPRAWOZDANIA

Studia Teologiczne
Biał., Droh., Łom.
11(1993)

KS. JÓZEF M. DOŁĘGA

SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI NAUKOWYCH W ROKU AKADEMICKIM 1991/1992

W roku akademickim 1991/1992 odbyły się trzy konferencje naukowe Księży profesorów i wykładowców Wyższych Seminarium Duchownych Białegostoku, Drohiczyzna, Łomży i Siedlec.

1. W dniu dziesiątego października 1991 roku odbyło się pierwsze spotkanie naukowe w Łomży w Wyższym Seminarium Duchownym. W spotkaniu tym wzięło udział czterdziestu dwu uczestników pod przewodnictwem ks. bpa prof. dra hab. Edwarda Ozorowskiego. Referat na tej konferencji wygłosił ks. bp dr Edward Samsel na temat: *Kapłan trzeciego tysiąclecia*. Treść referatu można sprowadzić do następujących zagadnień: motywacja tematyki synodalnej; powołanie i formacja; powołanie i formacja jako dzieło Ducha Świętego; kapłaństwo sakramentalne a chrzest i inne sakramenty; kapłan człowiekiem Boga; chorzy i misje; kapłan a cnoty teologiczne; życie według rad ewangelicznych (ubóstwo, posłuszeństwo, celibat).

Po przerwie odbyła się dyskusja, której przewodniczył ks. bp. E. Ozorowski. W dyskusji podkreślono autentyczność i zaangażowanie w praktycznym życiu kapłańskim (E. Ozorowski), Znaczenie świadectwa wiary (W. Wielgat), działalność kapłana w Duchu Świętym (S. Piotrowski), biblijne podstawy motywacji kapłaństwa (Z. Lewicki), zagadnienie motywacji ontologicznej zjednoczenia z Chrystusem (J. Zabielski), problem wychowania w seminarium i konkretnych zachowań wobec człowieka (S. Strzelecki), problem świętości i świadectwa (bp. W. Skomorucha), Zagadnienie hierarchii rad ewangelicznych (K. Kułakowski, W. Wielgat), problem modlitwy w życiu kapłana (L. Pawlak), zagadnienie świadectwa a więź ontologiczna z Chrystusem (A. Miałchowski), problem koncepcji wyboru wychowania w seminarium (F. Woronowski).

Po dyskusji zabrał głos ks. bp E. Samsel, który w odpowiedzi podsumował dyskusję stwierdzając, że Jan Paweł II obronił w kapłaństwie to wszystko, co jest wspólne dla całego świata, następnie Prelegent podkreślił znaczenie rad ewangelicznych w życiu kapłana, wyjaśnił używanie znaczeń zamiennych kapłaństwa, podkreślił znaczenie świadectwa w życiu i pracy kapłana.

2. W dniu piątego grudnia 1991 roku odbyło się kolejne spotkanie zwyczajne księży profesorów Wyższych Seminarium Duchownych Białegostoku, Drohiczyzna, Łomży i Siedlec w Białymstoku w Wyższym Seminarium Duchownym. Konferencji przewod-

niczył ks. dr Janusz Łoniewski — rektor Wyższego Seminarium Duchownego w Drohiczynie. Referat na spotkaniu wygłosił ks. dr Henryk Ciereszko nt.: *Aktualny charakter religii chrześcijańskiej*, w którym przedstawił analizę następujących zagadnień: chrześcijaństwo a inne religie (hinduizm, islam, judaizm); zagadnienie ekskluzywności religii chrześcijańskiej; problem religii niechrześcijańskich w relacji do chrześcijaństwa; zagadnienie interpretacji absolutyzmu i wyjątkowości religii; problem relacji między religiami.

Po przerwie odbyła się dyskusja, którą prowadził przewodniczący konferencji ks. dr Janusz Łoniewski. W dyskusji zabrało głos 13 osób. Podniesiono w niej następujące zagadnienia: problem absolutyzmu, uniwersalności i wyjątkowości religii (F. Sadowski, S. Piotrowski, J. Zabielski, J.M. Dołęga) chrześcijańskiej; zagadnienie znaczenia patrologii i ujęć Soboru Watykańskiego II, średniowiecznych oraz nauki Soboru Watykańskiego II i historii człowieka w rozwijaniu problemu relacji chrześcijaństwa do innych religii (bp E. Ozorowski, E. Borowski); zagadnienie studiów porównawczych (źródłowych) religii świata i ich znaczenie w dialogu między religiami (C. Gładczuk, J.M. Dołęga); problem misyjności chrześcijaństwa i teologiczne uzasadnienie misji Chrystusa (S. Piotrowski, S. Strzelecki); zagadnienie poznawalności prawdy i jej obiektywizmu (A. Miałchowski); zagadnienie opisu psychologicznego zjawisk religijnych (Z. Golan).

Do powyższych zagadnień starał się ustosunkować Prelegent, wskazując na próby uzasadniania naczelnej tezy referatu oraz ukazując zróżnicowanie problematyki wewnątrz chrześcijaństwa, a tym bardziej w innych religiach świata.

3. W dniu siódmego maja 1992 r. odbyło się spotkanie księży profesorów Wyższych Seminarium Duchownych Białegostoku, Drohiczyna, Łomży i Siedlec w WSD w Drohiczynie. Konferencji przewodniczył ks. dr Roman Krawczyk — rektor WSD w Siedlcach, referat wygłosił ks. dr Tadeusz Syczewski pt. *Liturgiczna formacja alumnów w Wyższych Seminarium Duchownych w świetle dokumentów soborowych i posoborowych Kościoła*.

Dokumenty odnowy liturgicznej Kościoła akcentują, że bardzo ważna jest formacja liturgiczna alumnów, podkreślająca jednocześnie konieczność gromadzenia seminarzystów wokół biskupa sprawującego liturgię oraz potrzebę otwarcia całej wspólnoty seminarialnej na społeczność Kościoła. Ta formacja jest niezmiernie ważna, bo przecież alumni mają być w przyszłości duszpasterzami, a więc tymi którzy będą organizować liturgię we wspólnocie parafialnej, jak również spełniać funkcję przewodniczącego zgromadzenia liturgicznego. Stąd też formacja liturgiczna alumnów, zgodnie z wymogami Kościoła domaga się, aby każda celebrowana w seminarium miała charakter wzorcowy. Formacja ta musi uwzględniać stałą troskę o poprawność i czytelność spełnianych czynności, a więc gestów, recytacji, symboli, śpiewów. Żąda się, aby liturgia w seminarium była sprawowana zgodnie z duchem dokumentów odnowy liturgicznej.

Konstytucja o Świętej Liturgii przypomina, że „w seminarium i domach zakonnych klerycy powinni otrzymać liturgiczną formację życia duchowego przez należyte pouczenie i kierowanie, dzięki któremu będą mogli rozumieć święte obrzędy i całą duszą w nich uczestniczyć już to przy celebrowaniu świętych tajemnic, już też przy innych ćwiczeniach pobożnych przepojonych duchem liturgii. Formacja w dziedzinie liturgii w czasach dzisiejszych ma szczególne znaczenie. Wydano nowe księgi liturgiczne zgodnie z zasadami odnowy liturgicznej ustalonymi przez Sobór Watykański II. Dlatego też powinno się alumnom jako przyszłym kapłanom zapewnić odpowiednio wyształcenie liturgiczne, aby w ten sposób właściwie pojmowali ducha posoborowej liturgii, a także winna ona być natchnieniem ich duchowego życia i prowadzić do głębokiego jej przeżywania.

Zadaniem formacji liturgicznej w seminarium jest czuwać nad tym, aby sprawowana liturgia była poprawna i piękna, bez wykraczania jednak w zbyt daleko, często niezgodne z duchem liturgii posunięte eksperymenty. Każdy obrzęd musi cechować czytelność symboliki i estetyka. Liturgia wymaga czasu, nie można śpieszyć się. Potrzebny jest czas na przemyślenie tego, co się sprawuje. Należy unikać rutyny. Dlatego też poprawność i czytelność obrzędów wymagają właściwego przygotowania duchowego i duszpasters-

kiego. Należy robić aplikację do duszpasterstwa. W jaki sposób tę liturgię należy sprawować by dzieci, młodzież i każdy chrześcijanin żył liturgią i był w niej obecny.

Formacja liturgiczna powinna ukazywać podstawy całego życia liturgicznego, a więc: historię zbawienia, misterium paschalne Chrystusa, naturę Kościoła, obecność Chrystusa w liturgii, słuchanie Słowa Bożego, ducha modlitwy, dziękczynienia i uwielbienia Boga.

Przyszłych kapłanów należy formować w ten sposób, aby oni zdawali sprawę z tego, że liturgia nie jest własnością przewodniczącego, ale on jest w służbie Kościoła i wspólnoty. On jest odpowiedzialny za należyte przygotowanie i przebieg całej akcji liturgicznej.

Od formacji liturgicznej w dużej mierze zależy pełne, świadome i czynne uczestnictwo alumnów w czynnościach liturgicznych, a w przyszłości zaś godne ich sprawowanie.

Po przerwie odbyła się dyskusja, w której zabrało głos 13 profesorów. W wypowiedziach swoich podjęli oni następujące zagadnienia: znaczenie w oddziaływaniu na wspólnotę tak zwanej liturgii zewnętrznej (obrzędowości) — bp Władysław Jędruszk; problem stanu zastanego liturgii i postulowanego — bp Edward Ozorowski; liturgia a czas i jej transcendentalny charakter — Zygmunt Lewicki; liturgia jako przygotowanie do kapłaństwa — Zbigniew Zalewski; niedziela w seminarium — Janusz Łoniewski; liturgia jako droga uświęcenia, zbawienia i ascezy — Stanisław Hołodok; znaczenie skupienia w sprawowaniu liturgii — Stanisław Strzelecki; nauka Soboru Watykańskiego II a zrozumienie liturgii — Antoni Boszo; znak i symbol w liturgii — Józef M. Dołęga; znaczenie liturgii w seminarium — bp Edward E. Samsel; znaczenie niedzieli i sumy w seminarium i aplikacji do duszpasterstwa według nowych programów — Stanisław Kisiel; centrum oddziaływania liturgii powinna być osoba ludzka — Henryk Żukowski; stopnie formacji, kultury języka — Andrzej Miałchowski.

Prelegent w końcowej wypowiedzi podkreślił znaczenie podejmowanej problematyki i wyraził wdzięczność za jej poszerzenie i wyakcentowanie niektórych zagadnień przez dyskutantów.

W końcowej części spotkania zabrał głos ks. bp Edward Samsel z Ełku, który wyraził życzenie dalszej i nowej współpracy z tym zespołem profesorów, co zostało z radością i sympatią przyjęte. Bp Edward Ozorowski redaktor naczelny „Studiów Teologicznych” zaproponował nowy ich rozdzielnik z racji reorganizacji administracji kościelnej, a mianowicie: 40% — Łomża, 35% — Białystok, 25% — Drohiczyn.

Redakcja „Studiów Teologicznych” wręczyła tom 8 poświęcony ks. Władysławowi Hładowskiemu z następującą dedykacją: „Ks. Dr hab. Władysławowi Hładowskiemu, wieloletniemu rektorowi Wyższego Seminarium Duchownego w Drohiczynie, wykładowcy Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, prałatowi Kapituły Pińskiej, promotorowi ekumenizmu w Polsce i międzyseminaryjnych zjazdów naukowych, oddanemu współpracownikowi „Studiów Teologicznych” z okazji 75 lat życia i 50 lat kapłaństwa tom ten poświęca”.